

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2026/450

z dnia 27 lutego 2026 r.

zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1241 w odniesieniu do ustanowienia środków zapewniających zgodność z istniejącymi środkami łagodzącymi mającymi na celu ograniczenie przypadkowych połowów populacji osiadłej morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) w Morzu Bałtyckim

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1241 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006, (WE) nr 1224/2009 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013, (UE) 2016/1139, (UE) 2018/973, (UE) 2019/472 i (UE) 2019/1022 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 894/97, (WE) nr 850/98, (WE) nr 2549/2000, (WE) nr 254/2002, (WE) nr 812/2004 i (WE) nr 2187/2005 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 15 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Morświn (*Phocoena phocoena*) jest gatunkiem ściśle chronionym zgodnie z załącznikiem IV do dyrektywy Rady 92/43/EWG ⁽²⁾, w którym wymieniono wszystkie walenie jako gatunki będące przedmiotem zainteresowania Unii, wymagające ścisłej ochrony, i jest on wymieniony w załączniku II do tej dyrektywy jako gatunek będący przedmiotem zainteresowania Unii, którego ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony.
- (2) Według Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES) morświn jest jedynym gatunkiem waleni występującym w Morzu Bałtyckim, w dwóch odrębnych populacjach: populacji Bałtyku Właściwego i populacji Morza Białego. Populacja Bałtyku Właściwego pozostaje sklasyfikowana jako krytycznie zagrożona w czerwonej księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) i szacuje się, że liczy mniej niż 500 osobników ⁽³⁾.
- (3) 15 grudnia 2021 r. Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane (UE) 2022/303 ⁽⁴⁾ zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1241 w odniesieniu do środków mających na celu ograniczenie przypadkowych połowów populacji osiadłej morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) w Morzu Bałtyckim
- (4) Jak wskazano w motywie 18 rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/303, państwa członkowskie zobowiązały się do uzgodnienia bardziej szczegółowych środków kontroli związanych z kontrolowaniem środków łagodzących przyjętych w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2022/303.
- (5) W załączniku XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241 ustanowiono przepisy na poziomie regionalnym dotyczące środków łagodzących mających na celu ograniczenie przypadkowych połowów gatunków wrażliwych, w tym walen. Państwa członkowskie monitorują i oceniają skuteczność środków łagodzących ustanowionych na mocy załącznika XIII.

⁽¹⁾ Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 105, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj>.

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

⁽³⁾ ICES, „Wniosek UE w sprawie wsparcia realizacji planu działania – morświn w Morzu Bałtyckim (Bałtyk Właściwy)”, w: Sprawozdanie Komitetu Doradczego ICES, 2024, ICES Advice 2024, sr.2024.20. <https://doi.org/10.17895/ices.advice.27967035>.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/303 z dnia 15 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1241 w odniesieniu do środków mających na celu ograniczenie przypadkowych połowów populacji osiadłej morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) w Morzu Bałtyckim (Dz.U. L 46 z 25.2.2022, s. 67, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/303/oj).

- (6) 29 kwietnia 2022 r. państwa członkowskie basenu Morza Bałtyckiego – Dania, Niemcy, Estonia, Łotwa, Litwa, Polska, Finlandia i Szwecja („BALTFISH”) – zwróciły się do Grupy Ekspertów ds. Kontroli BALTFISH (CEG) o zaproponowanie takich bardziej szczegółowych środków kontroli. W sierpniu 2022 r. CEG uznała, że istniejące środki kontroli są wystarczające w odniesieniu do obszarów, w których dźwiękowe urządzenia odstraszające są obowiązkowe. W odniesieniu do obszarów, na których stosuje się czasowe zamknięcia przestrzenne, CEG zaleciła szczególne środki.
- (7) 27 czerwca 2023 r., w oparciu o zalecenia CEG, BALTFISH przedłożył wspólną rekomendację dotyczącą takich bardziej szczegółowych środków kontroli. BALTFISH uznał, że proponowane środki kontroli, w połączeniu z istniejącymi środkami kontroli, zapewnią przestrzeganie przepisów rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/303. Proponowane środki obejmują zwiększenie częstotliwości przekazywania danych dotyczących pozycji statku do 10 minut i kontrolowanie wszystkich statków przebywających na obszarach wymienionych w części A pkt 3.1–3.4 załącznika XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241, w przypadku gdy mają zastosowanie ograniczenia lub zakazy połowów sieciami stawnymi.
- (8) Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) pozytywnie ocenił poprzednie wspólne rekomendacje, które obejmowały te same środki kontroli w odniesieniu do obszarów Natura 2000 ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾, i stwierdził, że jeżeli te środki kontroli zostaną wdrożone zgodnie z założeniami, wydają się one odpowiednie do skutecznego monitorowania obszarów Natura 2000 na morzu. W poprzednich ocenach STECF zalecił opracowanie szczególnych środków kontroli w odniesieniu do tych konkretnych obszarów, biorąc pod uwagę ich zazwyczaj niewielkie rozmiary i ryzyko niewykrucia połowów ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾.
- (9) Ponadto konieczność wprowadzenia takich środków potwierdzono ostatnio w opinii ICES z 2025 r., w której ICES wskazała sieci skrzelowe i drygawice (sieci statyczne) jako narzędzia o najwyższym ryzyku przypadkowych połowów morswina ⁽⁹⁾ i ponownie podkreśliła potrzebę poprawy monitorowania danych dotyczących populacji i nakładu połowowego.
- (10) Proponowane środki kontroli (i) mają zastosowanie na szczeblu regionalnym, (ii) są nierozzerwalnie związane ze środkami łagodzącymi przyjętymi na podstawie rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/303, (iii) są niezbędne do monitorowania ich skuteczności, zgodnie z pkt 4 załącznika XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241, a tym samym (iv) przyczyniają się do osiągnięcia celu, jakim jest ograniczenie przypadkowych połowów populacji osiadłej morswina zwyczajnego z Bałtyku Właściwego.
- (11) Należy zatem uzupełnić środki techniczne określone w części A pkt 3 załącznika XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241.
- (12) Aby dać operatorom wystarczająco dużo czasu na wyposażenie swoich statków w odpowiednie urządzenia transmisyjne, stosowanie pkt 3.5 załącznika należy odroczyć o dwanaście miesięcy od daty wejścia w życie.
- (13) Pkt 3.5 lit. a) załącznika stosuje się do dnia 10 stycznia 2028 r., kiedy to zaczną obowiązywać nowe przepisy dotyczące systemów monitorowania statków określone w art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 ⁽¹⁰⁾.

⁽⁵⁾ Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) – sprawozdanie z 71. posiedzenia plenarnego (STECF-PLN-22-03). Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2023, doi:10.2760/016673, JRC132078.

⁽⁶⁾ Komisja Europejska, Wspólne Centrum Badawcze, Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa 77. sprawozdanie plenarne (STECF-PLN-24-03), Nord, J. i Doerner, H. (red.), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/2392535>, JRC140580.

⁽⁷⁾ Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) – sprawozdanie z 55. posiedzenia plenarnego (PLEN-17-02), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg. EUR 28359. EN, doi:10.2760/53335.

⁽⁸⁾ Wspólne rekomendacje dotyczące obszarów Natura 2000 w obszarach Dogger Bank, Cleaver, Bank, Frisian Front i Central Oyster (STECF-19-04), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2019, doi:10.2760/422631, JRC117963.

⁽⁹⁾ ICES, „Wniosek UE w sprawie wsparcia realizacji planu działania – morświn w Morzu Bałtyckim (Bałtyk Właściwy)”, zastępujący opinię wydaną w grudniu 2024 r. Opinia ICES: Wnioski szczególne. Sprawozdanie. <https://doi.org/10.17895/ices.advice.28616360.v1>.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające unijny system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/oj>).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Środki określone w pkt 3.5 załącznika stosuje się od dnia 21 lipca 2027 r.

Środki określone w pkt 3.5 lit. a) załącznika wygasają z dniem 10 stycznia 2028 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 27 lutego 2026 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

W części A załącznika XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241 pkt 3.5 otrzymuje brzmienie:

„3.5. Następujące środki stosuje się w obszarach wymienionych w pkt 3.1–3.4, w przypadku gdy mają zastosowanie ograniczenia lub zakazy połowów sieciami stawnymi:

- a) statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów są wyposażone w:
 - (i) system monitorowania statków (VMS), o którym mowa w art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009; lub
 - (ii) system automatycznej identyfikacji (AIS), o którym mowa w art. 6a dyrektywy 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*) oraz w art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009; lub
 - (iii) urządzenie lokacyjne zatwierdzone przez właściwy organ państwa członkowskiego bandery, służące do przekazywania danych dotyczących pozycji statku i, w stosownych przypadkach, daty, godziny, kursu, prędkości i zewnętrznego znaku identyfikacyjnego statku rybackiego, jak również wszelkich innych istotnych danych określonych w aktach wykonawczych przyjętych przez Komisję.
Jeżeli urządzenie znajduje się poza zasięgiem sieci, dane dotyczące pozycji statku zapisuje się i przekazuje zgodnie z art. 9 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2842 (**).
- Niniejszy środek stosuje się do dnia 10 stycznia 2028 r.
- b) Częstotliwość przekazywania danych dotyczących pozycji statku wynosi co najmniej raz na 10 minut, w tym w strefie alarmowej o szerokości 4 mil morskich ustalonej dla statków wyposażonych w urządzenia VMS, które nie pozwalają na automatyczną zmianę częstotliwości zgłaszania.
 - c) Państwo członkowskie bandery informuje państwo nadbrzeżne:
 - (i) gdy statek rybacki pływający pod jego banderą wchodzi na obszar podlegający zwierzchnictwu lub jurysdykcji danego państwa nadbrzeżnego, wymieniony w pkt 3.1–3.4 oraz
 - (ii) o szczególnym systemie lub urządzeniu stosowanym przez statek rybacki pływający pod jego banderą.

(*) Dyrektywa 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca wspólnotowy system monitorowania i informacji o ruchu statków i uchylająca dyrektywę Rady 93/75/EWG (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj>).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2842 z dnia 22 listopada 2023 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009, a także zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 i (WE) nr 1005/2008 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1139, (UE) 2017/2403 i (UE) 2019/473, w odniesieniu do kontroli rybołówstwa (Dz.U. L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj>).